

نام و نام خانوادگی:		مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک		نام درس: علوم و فنون ۳	
نام پدر:		دبیرستان معارف		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۵	
پایه:		امتحان پایانی نوبت اول		مدت امتحان: ۶۰ دقیقه	
ردیف	سوالات				بارم
	الف) تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)				
۱	شاعران دوره ی بازگشت به چه دلایلی به پیروی از اسلوب کهن پرداختند؟ (یک مورد)				۰/۵
۲	جاهای خالی را با واژه های مناسب پر کنید. الف) از شاخصه های ارزنده ای که در عصر بیداری چشم انداز است، ..... است. ب) ملک الشعراء بهار با زبان ..... و در سبک خراسانی شعر می سرود.				۱
۳	بیت زیر سرآغاز سروده کدام شاعر دوره بیداری است؟ «آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی دست خود ز جان شستم از برای آزادی» الف) عارف قزوینی ب) فرخی یزدی ج) ادیب الممالک فراهانی د) سید اشرف الدین گیلانی				۰/۲۵
۴	هریک از موارد گروه (الف) را در جدول زیر، مربوط به کدام یک از شخصیت گروه (ب) است؟ توجه: در گروه (ب) ۲ مورد اضافه است.				۰/۷۵
	الف		ب		
	الف) اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت.		میرزا آقا تبریزی		
	ب) نویسنده ای که با تغییر سبک نگارش تکلف را از بین برد و موجب اقبال عامه شد.		عارف قزوینی		
	ج) عرصه هنر وی تصنیف ها و ترانه های میهنی بود که در برانگیختن مردم نقش بسیار مؤثری داشت.		ایرج میرزا		
			ادیب الممالک		
			قائم مقام فراهانی		
			دهخدا		
۵	بنیادی ترین تفکر و خواست مشروطه خواهان کدام مورد زیر است؟ الف) آزادی ب) وطن ج) توجه به مردم د) قانون				۰/۵
۶	درست و نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید. الف) نگرش شاعران و نویسندگان عصر بیداری نسبت به جهان بیرون کلی نگر و عینیت گر است. ب) یکی از ویژگی های زبانی نثر دوره بیداری کم توجهی به کاربرد جمله ها و ترکیب زبانی است.				۰/۵

۷	هریک از ویژگی های زیر مربوط به کدام یک از قلمروهای سه گانه نثر دوره بیداری (مشروطه) است؟ الف) استفاده از ترکیب های عربی ناآشنا ب) رهایی از قید و بندهای نثر مصنوع و فنی
	ب) موسیقی شعر (۶ نمره)
۸	تقطیع نمونه های زیر با کدام اختیار شاعری مطابقت دارد؟ الف) آن سوی دریا: - - U U - ب) شادی ما: - U U -
۹	برای بیت زیر کدام وزن ترجیح دارد؟ چرا؟ «دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند از گوشه ی بامی که پریدیم، پریدیم» الف) مستفعل، مستفعل، مستفعل ب) مفعول، مفاعیل، مفاعیل، فاعولن
۱۰	از میان ابیات زیر کدام بیت وزن همسان دارد؟ الف) بیچارگی ورا چو دیدند ب) گفت ای پسر این نه جای بازیست ج) ای باد بامدادی خوش می روی به شادی د) آتش حب الوطن چو شعله فرو زد در چاره گری زبان کشیدند بشتاب که جای چاره سازی است پیوند روح کردی پیغام دوست دادی از دل مؤمن کند به معجزه اسپند
۱۱	بیت زیر را تقطیع کنید، وزن واژه ها را بنویسید، اختیارات را اعمال کنید و در پایان وزن آن را بنویسید. «فریاد که در رهگذر آدم خاکی بس دانه فشانند و بس دام تنیدند»
۱۲	در بیت زیر چند اختیار زبانی استفاده شده است؟ مشخص کنید. «سوی چاره گشتم ز بیچارگی ندادم بدو سر به یکبارگی»
	ج) زیباشناسی (۶ نمره)
۱۳	در کدام بیت آرایه مراعات نظیر دیده نمی شود؟ الف) ما خود نمی رویم دوان در قفای کسی ب) مرا کز جام عشقت مست گشتم ج) عمر باقی در زوال عمر فانی بسته است د) ده شود گشاده، شود چون بسته دری آن می برد که ما به کمان وی اندریم وصال و هجر یکسان می نماید قطره چون واصل به دریا گشت دریا می شود انگشت اشاره زبان است لال را
۱۴	لف و نشرها را در بیت زیر بیابید و نوع آن را بنویسید. «اگر ز خلق ملامت و گر ز کرده نداست کشیدم از تو کشیدم، شنیدم از تو شنیدم»

۲	<p>در هر بیت زیر کدام یک از آرایه های (تضاد، تناقض، لف و نشر، تلمیح، اغراق) استفاده شده است؟</p> <p>الف) لب تا در لطافت لاله سیراب را ماند ب) تو نه مثل آفتابی که حضور و غیبت افتد ج) ما با توایم و تو با ما نه ایی اینت بوالعجب د) یار بی پرده از در و دیوار</p> <p>دلم در بی قراری چشمه سیماب را ماند (.....) دگران روند و آیند و تو همچنان که هستی (.....) در حلقه ایم با تو و چون حلقه بر دریم (.....) در تجلی است یا اولی الابصار (.....)</p>	۱۵
۱/۵	<p>آرایه های تلمیح و تضمین را در ابیات بیابید و توضیح دهید هر کدام یادآور چیست؟</p> <p>الف) خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم ب) من ملک بودم و فردوس برین جایم بود</p> <p>کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی آدم آورد در این دیر خراب آبادم</p>	۱۶
۰/۵	<p>مشخص کنید در کدام بیت آرایه تضاد و کدام بیت آرایه تناقض وجود دارد؟</p> <p>«در ره عشق مسلمان نتوان گفت او را که به کفر سر زلفت نبود ایمانش» «قناعت می کند با درد چون درمان نمی یابم تحمّل می کنم با زخم چون مرهم نمی بینم»</p>	۱۷
د) نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)		
۱ ۰/۵ ۰/۵	<p>متن زیر را از مجموعه مقالات «چرند و پرند دهخدا» بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید.</p> <p>گفتم «بابا والله من مرده شما زنده شما از وکیل خیر نخواهید دید مگر همان مشروطه خالی چطور است؟ گفتند: «برو پی کارت، سواد نداری حرف نزن»</p> <p>۱) دو ویژگی زبانی متن را بنویسید. ۲) اساسی ترین درون مایه این نوشته چیست؟ ۳) شیوه بیان این نوشته چگونه است؟</p>	۱۸
۱ ۰/۵ ۰/۵	<p>شعر زیر از عارف قزوینی بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید.</p> <p>خوابند و کیلان و خرابند وزیران بردند به سرقت همه سیم و زر ایران ما را نگذردند به یک خانه ویران یا رب بستان داد فقیران ز امیران چ کج رفتاری ای چرخ ...</p> <p>الف) کدام درون مایه های عصر بیداری را می توان در آن یافت (دو مورد) ب) قالب شعر چیست؟ الف) مستزاد ب) قصیده ج) تصنیف د) مثنوی ج) زبان و بیان شاعر چگونه است؟</p>	۱۹